

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 1/10/2019

Η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων μετά την πρόσφατη αποστολή από το Υπουργείο Παιδείας στα σχολεία της χώρας των Οδηγιών διδασκαλίας των Φιλολογικών μαθημάτων διαπιστώνει προβλήματα, ελλείψεις και αστοχίες και ζητά την επανεξέτασή τους, με μοναδικό κριτήριο τη διασφάλιση του κύρους των ανθρωπιστικών σπουδών και τη βελτίωση της παρεχόμενης παιδείας.

Ήδη με αναλυτικό υπόμνημα που δημοσιοποιήσαμε από τις πρώτες ημέρες ανάληψης των καθηκόντων της νέας ηγεσίας, στις 30 Ιουλίου 2019, είχαμε εγκαίρως προβεί σε διαπιστώσεις και προτάσεις οι οποίες δεν έχουν -μέχρι τώρα τουλάχιστον- ληφθεί υπόψη:

Συγκεκριμένα, θέσαμε τα ακόλουθα ζητήματα:

- Την επαναφορά του μαθήματος της **Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας** στα εξεταζόμενα κατά τις προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις του Ιουνίου στο **Γυμνάσιο και στη Β΄ Λυκείου**.
- Την αντίθεσή μας στην υποβάθμιση του μαθήματος της **Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας** κατά τις πανελλαδικές εξετάσεις της Γ΄ Λυκείου, η οποία συνίσταται στην κατάργηση της μετάφρασης του διδαγμένου κειμένου και στην υπομοριοδότηση της μετάφρασης του αδίδακτου.
- Την επαναφορά της διδασκαλίας και της αξιολόγησης του μαθήματος των **Λατινικών** για τους υποψηφίους της Ομάδας Ανθρωπιστικού Προσανατολισμού.
- Την απόσυρση του Προγράμματος Σπουδών του μαθήματος της **Ιστορίας** που διαμόρφωσε και εξέδωσε σε ΦΕΚ η προηγούμενη πολιτική ηγεσία του Υπουργείου, στο οποίο περιοριζόταν η διδασκαλία σημαντικών ενοτήτων της Ιστορίας, που αφορούσαν την Αρχαιότητα και το Βυζάντιο.
- Την επαναφορά του μαθήματος της **Ιστορίας Γενικής Παιδείας στη Γ΄ Λυκείου**. (Οι φετινοί τελειόφοιτοι θα αποφοιτήσουν από τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και δεν θα έχουν διδαχθεί την Ιστορία του 19ου και του 20ού αιώνα).
- Την αντικατάσταση του βιβλίου της **Θεματικής Ιστορίας Γ΄ Λυκείου** (Προσανατολισμού) που για χρόνια συντείνει στην από στήθους απόδοση συγκεκριμένων μόνο ενοτήτων της Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, αγνοώντας το ευρύτερο ιστορικό πλαίσιο και τη συνέχεια του ιστορικού γίνεσθαι.
- Την αντίθεσή μας στην προχειρότητα με την οποία αποφασίστηκε η συνεξέταση των μαθημάτων **Νεοελληνική Γλώσσα και Νεοελληνική Λογοτεχνία στη Γ΄ Λυκείου**. Επισημάναμε επίσης ότι η αξιολόγηση πρέπει να αφορά την κατανόηση του αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου και τα στοιχεία που αναδεικνύουν τη λογοτεχνικότητά του.

Οι οδηγίες διδασκαλίας, όμως, που πρόσφατα εστάλησαν όχι μόνο δεν επιλύουν τα προβλήματα αλλά οξύνουν και τα υπάρχοντα. Σε σχέση μάλιστα με τα **πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα**, οι οδηγίες έχουν επιτείνει τη σύγχυση και το άγχος εκπαιδευτικών και μαθητών:

- Στην **Ιστορία Γ΄ Λυκείου (Θεωρητικού Προσανατολισμού)**, οι οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος δεν συνοδεύονται από το αναγκαίο corpus πηγών και

την αντίστοιχη θεωρία για την αξιοποίησή του από τους μαθητές. Αυτονόητη θεωρούμε την επιμόρφωση των διδασκόντων προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκυρη προετοιμασία των υποψηφίων για τις πανελλαδικές εξετάσεις.

- Στο μάθημα **Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία**, η υπουργική απόφαση της 2/8/2019 περιορίζει την αξιολόγηση των μαθητών σε ό,τι αφορά τη Λογοτεχνία σε ένα ερώτημα που βαθμολογείται με το 15 τοις εκατό επί της συνολικής βαθμολογίας. Θεωρούμε υποβάθμιση του μαθήματος της Λογοτεχνίας την ισχνή μοριοδότησή του σ' ένα και μόνο θέμα, στο οποίο συνωστίζονται το ερμηνευτικό σχόλιο, ο εντοπισμός και η ερμηνεία της λειτουργίας «κειμενικών δειχτών», δηλαδή κάθε στοιχείου του κειμένου (sic), το «συγκείμενο», δηλαδή η αναζήτηση του ευρύτερου κοινωνικού πλαισίου, ακόμη και η διατύπωση ερμηνευτικού σχολίου σχετικού με το περιεχόμενο του κειμένου. Παράλληλα μάς ανησυχεί η απουσία ουσιαστικών και, ει δυνατόν, μετρήσιμων κριτηρίων αξιολόγησης του μαθήματος, η οποία δυστυχώς οδηγεί στην περαιτέρω υποβάθμισή του.
- Σε ό,τι αφορά το **Γυμνάσιο**, ιδιαίζόντως προβληματική είναι η κατάσταση που διαμόρφωσαν οι οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος της **Ιστορίας**, με τις οποίες το Υπουργείο υιοθετεί αυτούσιο το Πρόγραμμα Σπουδών της προηγούμενης ηγεσίας, το οποίο μάλιστα είχε ως αντιπολίτευση καταγγείλει. Και το χειρότερο: ζητά την εφαρμογή του με τα ισχύοντα βιβλία των οποίων το περιεχόμενο δεν συμφωνεί, στο μεγαλύτερο μέρος, με το νέο Πρόγραμμα Σπουδών. Για τον λόγο αυτό ζητάμε να αποσυρθούν οι **Οδηγίες για την Ιστορία του Γυμνασίου**, και να ισχύσουν εκείνες, οι οποίες υποστηρίζονται από τα εν χρήσει σχολικά εγχειρίδια, έως ότου βέβαια διαμορφωθεί ένα νέο πρόγραμμα σπουδών που θα ανταποκρίνεται στις μορφωτικές ανάγκες του μαθήματος.
- Τέλος, επαναφέρουμε το αίτημα συνάντησης του Δ.Σ. της ΠΕΦ με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, επισημαίνοντας παράλληλα πως το έλλειμμα παιδείας το οποίο νεότερες ευρωπαϊκές έρευνες αποδίδουν στους αποφοίτους του ελληνικού σχολείου σχετίζεται με την υποβάθμιση των κλασικών γραμμάτων και την απομάκρυνση από το όραμα της ανθρωπιστικής παιδείας.

ΑΠΟ ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ